

OPEN MONUMENTENDAG IN HET WAASLAND | 2023

OPEN
MONU
MENTEN
DAG

10.09.23

Met hart
en ziel

Open
Monu
menten
dag

Herita

6

2

vr

openmonumentendag.be

OPEN MONUMENTENDAG 2023 IN HET WAASLAND

Open Monumentendag wordt elk jaar in september in heel Europa gevierd. Het centrale thema dit jaar is 'Met hart en ziel' en legt de link tussen onroerend en immaterieel erfgoed. Dat is niet toevallig: wereldwijd wordt dit jaar de twintigste verjaardag van de UNESCO 2003-Conventie voor het borgen van immaterieel cultureel erfgoed gevierd. De Europese Open Monumentendagen staan dit jaar dan ook in het teken van de tradities, gebruiken en vakkennis die van generatie op generatie worden doorgegeven en zo blijven evolueren.

Onder de noemer 'Met hart en ziel' focussen we op 10 september 2023 op de tradities en gebruiken die gelinkt zijn aan onze monumenten. Fanfares voelen zich thuis in muziekkiosken, langs alle Vlaamse wegen kom je kapelletjes tegen, en onze beiaard- en biercultuur zijn stevig verbonden met historische plekken en gebouwen. Het zijn maar enkele voorbeelden van wat je dit jaar op Open Monumentendag kan verwachten, ook in het Waasland.

Sint-Niklaas is de gaststad van Open Monumentendag 2023. Met de heropening van Huis Janssens als museum en de première van R. de musical, een hedendaagse interpretatie van het verhaal over Reynaert de vos, heeft de stad alvast twee kleppers op de affiche voor 10 september.

Ook de andere Wase gemeenten springen op de kar met een verrassend en veelzijdig aanbod, waardoor niemand zich op Open Monumentendag zal vervelen.

Ontdek het volledige programma in deze brochure en stip 10 september alvast aan in je agenda.

*Wij wensen jullie alvast een fantastische Open Monumentendag
in het Waasland toe!*

Vanwege het hele Erfpunt team en onze tien Wase gemeenten.

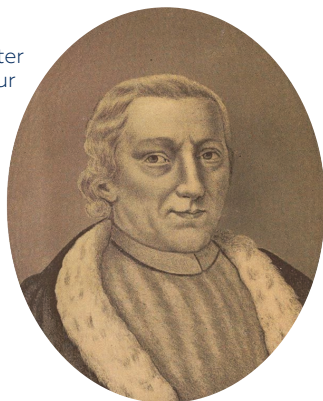
BEVEREN

(TENTOONSTELLING) OOGGETUIGE VAN EEN WOELIG TIJDPERK. EXIMIUS VAN DE VELDE (1743-1823) EN ZIJN BRIEFWISSELING

Organisator: Gemeente Beveren i.s.m. Hertogelijke Heemkundige Kring Het Land Van Beveren vzw

De kentering van de achttiende naar de negentiende eeuw is een periode van tumult, chaos en diepgaande maatschappelijke verandering: oorlog, revolutie, epidemieën en hervormingen banen de weg naar een meer moderne samenleving. Beverenaar Jan Frans van de Velde, bijgenaamd Eximius (1743-1823), was een eersterangsgetuige van deze snel veranderende samenleving. Als hoogleraar in de theologie, polemist, rector en bibliothecaris van de Universiteit Leuven genoot Van de Velde een onmiskenbare autoriteit. Priesters, ambtsdragers, maar ook notabelen zochten zijn advies en goedkeuring. Eximius' brieven worden voor het eerst aan het brede publiek gepresenteerd en geven een unieke inkijk in het dagelijks leven te Beveren tijdens dit woelige tijdperk.

Praktisch: ♿ Erfgoedhuis Hof ter Welle. OMD: 10.00 tot 18.00 uur
Na OMD: zondag 10 september 2023 tot en met woensdag 29 november 2023, elke woensdag- en zondagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur
Reserveren niet nodig
Meer info:
www.beveren.be of erfgoedhuis@beveren.be

KALLO

(TENTOONSTELLING) KALLO: DORP TUSSEN WATER EN VUUR. VAN CHANELAUS TOT DEURGANCK

Organisator: Gemeente Beveren i.s.m. PCR Kallo (werkgroep erfgoed) en Gidsenvereniging Beveren

De geschiedenis van Kallo staat bol van oorlog, rampspoed en bedreiging, maar het polderdorp kende ook veel voorspoed met de rijkste polderboeren uit de streek, overvolle graanschuren en een bruisend dorpsleven. Een dorp vol tegenstellingen dus. *Van Chanelaus tot Deurganck* vertelt het eeuwenlange en meerstemmige verhaal van Kallo aan de hand van een prachtige tijdslijn en unieke tijdsdocumenten. Een aanrader voor alle Kallonaren, jong en oud, nieuwkomers en terugkomers, en iedereen die geïnteresseerd is in de lokale geschiedenis van dit bijzondere dorp aan de Schelde.

Praktisch: ♿ Verschillende locaties in Kallo: Sint-Petrus en Pauluskerk, OC 't Schoolhuis en theatercafé De Gekke Haan
OMD: 10.00 tot 18.00 uur

Tijdens OMD zullen er de hele dag gidsen aanwezig zijn voor een korte rondleiding. Er zullen op de verschillende locaties ook vertellingen plaatsvinden. Meer info op de website.
Na OMD: zondag 10 september 2023 tot en met zondag 1 oktober 2023, elke zondagmiddag van 14.00 tot 18.00 uur
Reserveren niet nodig
Contactpersoon: Erfgoedhuis Hof ter Welle
Meer info: www.beveren.be/kallo2023 of erfgoedhuis@beveren.be

KRUIBEKE

#RONDJEKIOSK

Organisator: Lokaal bestuur Kruikebe i.s.m. de lokale muziekverenigingen

Voor één dag prijkt er in Kruikebe weer een kiosk, die het kloppende hart wordt van Open Monumentendag. De vijf plaatselijke muziekverenigingen komen er het beste van zichzelf geven. Het kioskconcert wordt uitgebreid met jong muzikaal talent van eigen bodem. Tussendoor word je getraakteerd op dansspasjes en pirouettes. En vliegt daar ook een baton van een majorette door de lucht? Kom dat zien (en horen!)

Praktisch: ♿ 🗺️ Mercatorplein, 9150 Rupelmonde
14.00 tot 18.00 uur
Reserveren niet nodig
Contactpersoon: sofie.deschutter@kruikebe.be
Meer info: www.kruikebe.be

Legende bij de symbolen:

- ♿ Geheel rolstoeltoegankelijk - ♿ Niet rolstoeltoegankelijk
- ♿ Gedeeltelijk rolstoeltoegankelijk
- 👶 Activiteit voor kinderen

KRUIBEKE- RUPELMONDE

ZONDAG OP DE HELLING

Organisator: Tolerant vzw voor varend erfgoed

Maak kennis met varend erfgoed en laat je rondleiden langs de houten erfgoedschepen. Beleef nautische kunst en bekijk... het schip van Odysseus! De oude CNR-dwarshelling (Chantier Naval de Rupelmonde) is een beschermd dorpsgezicht. Hiermee werden binnenschepen op het droge gezet. De nieuwe langshelling voor erfgoedschepen wordt gedemonstreerd met de tewaterlating van de oude veerboot Anne-De Zaatman. Uiteraard wordt ook voorzien in vaartochtjes op de Schelde. Bezoekers kunnen meevaren richting Steendorp, jachtpaviljoen De Notelaar, de Zeesluis in Hingene en de samenloop van Schelde en Rupel. Het bezoek kan worden afgerond met een hapje en een drankje.

Praktisch: CNR-loods, Scheepsbouwersstraat 16, 9150 Rupelmonde. 10.00 tot 16.00 uur. Max. 10 deelnemers per vaartocht en rondleiding. Varen: niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Alle andere activiteiten: volledig toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Kinderen varen mee vanaf 5 jaar.

Reserveren niet nodig

Contactpersoon: Stefaan Raats

Meer info: www.tolerant-vzw.be

KRUIBEKE - BAZEL

SCHANS LANDMOLEN

Organisator: Dimitri Van Laere

Schans Landmolen in Bazel opent de deuren op Open Monumentendag. De schans is zowel binnen als buiten te bezoeken met de mogelijkheid tot geleide rondleidingen. Tegelijkertijd zullen 'de Piotten', een groep re-enactors, een kamp opstellen op de terreinen van de schans, waar ze het soldatenleven tijdens de Eerste Wereldoorlog zullen uitbeelden.

Praktisch: Schans Landmolen is het makkelijkst bereikbaar met de fiets. Heirstraat +42, Bazel. 10.00 tot 17.00 uur - Geen toiletten aanwezig.

Reserveren niet nodig

Contactpersoon: Dimitri Van Laere

Meer info: dimitri.vanlaere@skynet.be

KRUIBEKE

BEZOEK DE GRAVENTOREN EN DE GETIJDENMOLEN

Organisator: Lokaal bestuur Kruikeke

Van graan tot meel dankzij het tij van de Noordzee. Met een mechanisme ontworpen door een ingenieur uit het leger van Napoleon, in een imposant en bijzonder charmant gebouw. Ja, de getijdenmolen in Rupelmonde moet je echt met je eigen ogen zien. De molenaar geeft je een onvergetelijke rondleiding. Ook je oren en je neus genieten volop mee. Je ontdekt live hoe ambacht, techniek, natuur en handel elkaar vonden in de zestiende eeuw. En hoeveel molenaarswoorden we vandaag nog gebruiken.

Op de nabijgelegen Graventoren geniet je van een prachtig uitzicht. Deze toren is al wat nog rest van de zeventien torens van de waterburcht die hier in de dertiende eeuw stond en waar Mercator nog in gevangen zat.

Praktisch: Nederstraat en Kasteelstraat, 9150 Rupelmonde. Open: 13.00 tot 17.00 uur. Rondleiding om 14.00 en 15.30 uur. Helaas staat het getij tijdens Open Monumentendag niet goed om een maalmoment te organiseren.

Reserveren niet nodig

Contactpersoon: isabelle.plasschaert@kruikeke.be

Meer info: www.kruikeke.be/toerisme

KRUIBEKE-BAZEL

KASTEEL WISSEKERKE – MUSEUM VILAIN XIII

Organisator: Lokaal bestuur Kruikeke

Kasteel Wissekerke heropende in maart 2023 met een volledig nieuw en uniek belevingsparcours. Tot de verbeelding sprekende projecties, drie verschillende audioverhalen, fascinerende objecten, touchscreens, een digitale quiz en soundscapes maken van het kasteel één grote teletijdmachine. Gravin Zoé de Feltz neemt je mee op pad doorheen de geschiedenis van de familie Vilain XIII, het ontstaan van België, de spanning tussen katholieken en liberalen, de internationale

politiek van de eerste helft van de negentiende eeuw en haar eigen bijzondere band met Napoleon. Verteller Meneer Zee maakte het audioparcours voor kinderen. Speciaal voor Open Monumentendag gidst hij live. Met de Barbiergidsen kan je op pad om in het kasteelpark en de Polders van Kruikeke op zoek te gaan naar de sporen van de familie Vilain XIII.

Praktisch: Kasteel Wissekerke, Koningin Astridplein 17, 9150 Bazel. 10.00 tot 17.00 uur (uitzonderlijk gratis). Bezoek mogelijk met audioguide: max. 15 deelnemers per tijdslot. De rondleiding langs het kinderparcours door Meneer Zee om 10.30 en 14.00 uur, rondleiding duurt 1 uur. De wandeling met de Barbiergidsen om 11.30 en 15.30 uur, wandeling duurt 1 uur. Enkel de benedenverdieping is toegankelijk. Kinderen +6 jaar: Kinderparcours 'Een sprekend kasteel' Kinderen +12 jaar: Jongerenparcours 'Een muzikaal avontuur' **Reserveren via** www.kasteelwissekerke.be (aan te raden) **Contactpersoon:** kristien.vanderheyden@kruikeke.be **Meer info:** www.kasteelwissekerke.be

LOKEREN

VILLA'S MET HART EN ZIEL

Organisator: Stad Lokeren

Lokeren en Moerbeke hebben heel wat monumentale villa's en kasteeltjes van eind negentiende, begin twintigste eeuw op hun grondgebied. Door de economische groei konden de nieuwe industriëlen zich een riant landhuis veroorloven waarmee ze hun welstand maar ook hun culturele verhevenheid etaleerden. We verbinden al deze 'châteaux' met elkaar in de Erfgoedapp. Laat je via deze digitale route verrassen door de verhalen achter de gevels. Je zal zien dat de gebouwen met hart en ziel tot leven komen.

Praktisch: Lancering van nieuwe route op de Erfgoedapp Kies zelf je startplaats. Doorlopend. **Reserveren niet nodig** **Meer info:** Infopunt Toerisme, via toerisme@lokeren.be of 09 235 31 05

LOKEREN

EEN FENOMENAAL VERHAAL: KASTEEL VERLOREN BOS

Organisator: Stad Lokeren

Gonzales Gabriel Cock gaf rond 1900 de opdracht voor de bouw van het Kasteel Verloren Bos. Een luxueus buitenhuis bouwen in de groene rand van een stad was voor rijke industriëlen niet zo uitzonderlijk in die tijd. Het kasteel, dat nu dienstdoet als centrum voor jeugdtoerisme, bevindt zich nog steeds in een groene oase. Samen met de gids wandel je op de trap met rode loper, bewonder je het vele fijne houtsnijwerk in de hal en mag je zelfs een kijkje nemen in de ijskelder. Kom en ontdek het fenomenale verhaal van Kasteel Verloren Bos!

Praktisch: Verloren Bos, Nijverheidsstraat 17, 9160 Lokeren Gidsbeurt om 9.00 uur, rondleiding duurt 1 uur. Max. 20 deelnemers **Reserveren via** toerismelokeren.recreatex.be **Contactpersoon:** toerisme@lokeren.be **Meer info:** Infopunt Toerisme, via toerisme@lokeren.be of 09 235 31 05

LOKEREN

HEIRBRUGMOLEN

Organisator: Stad Lokeren

De Heirbrugmolen uit 1873 is de enige overblijvende van de 47 molens die ooit op Lokers grondgebied stonden. De meester-molenaars malen er graan voor het Lokers Meulenbruud. De site werd in april 2023 omgevormd tot een familievriendelijk en ecologisch park. Klim van de grond tot in de nok en maak er o.a. kennis met samentuin 't Bonenveld en de avontuurlijke speelzone. Wie wil, combineert het bezoek aan de molen met een drankje in Café De Molen.

Praktisch: Heirbrugstraat 160, 9160 Lokeren Doorlopend te bezoeken met gids van 10.00 tot 17.00 uur Gedeeltelijk rolstoel- en buggyvriendelijk pad De Heirbrugmolen zelf is niet toegankelijk met rolstoel. **Reserveren niet nodig** **Meer info:** Infopunt Toerisme, via toerisme@lokeren.be of 09 235 31 05

LOKEREN

JO VAN EETVELDE OMRANKT J.S.BACH MET P. CORNET, A. VAN DEN KERCKHOVE EN J.-B. LOEILLET

Organisator: Kerkfabriek O.L.Vrouw Daknam

Een uniek kerkje met onder meer een prachtig Jan Bremser orgel in een passende sfeer.

Praktisch: O.L.Vrouwekerk Daknam, Daknam-dorp 16 max 50 min. – 75 personen. Kinderen vanaf 8 jaar.

Reserveren niet nodig

Contactpersoon: Jo Van Eetvelde

Meer info: Toerisme Lokeren

MOERBEKE

UPSTAIRS/DOWNSTAIRS – KASTEEL LIPPENS/ GEMEENTEHUIS MOERBEKE

Organisator: Heemkring Ercus, Gemeente Moerbeke en Stad Lokeren

Een unieke gelegenheid om Kasteel Lippens/Gemeentehuis Moerbeke op een andere manier te bezoeken. Ga mee terug in de tijd en ontdek wie de eerste bewoners waren van het Lindeplein, wie het kasteel bouwde, waar het personeel verbleef en zoveel meer. Kom op plaatsen die anders verboden zijn voor het publiek, maar waar vroeger heel wat bedrijvigheid was, zoals de paardenstallen en de (ijs)kelder.

Het moment bij uitstek om het upstairs/downstairs-verhaal en de geschiedenis van de familie Lippens te leren kennen!

Na de rondleiding kan je in pop-upcafé De Zoeten Inval in het park gezellig napraten.

Praktisch: Lindenplaats 7, 9180 Moerbeke Doorlopend te bezoeken met gids van 10.00 tot 17.00 uur, rondleiding duurt 1,15 uur

Max. 15 deelnemers per groepje

Reserveren via info@hkmw.be (aanbevolen)

Meer info: info@hkmw.be

MOERBEKE

FAMILIEPICKNICK KASTEEL LIPPENS (GEMEENTEHUIS MOERBEKE)

Organisator: Heemkring Ercus, Gemeente Moerbeke en Stad Lokeren

Kom gezellig picknicken in het park van Moerbeke en beleef de volkse upstairs/downstairs-tradities met heel je gezin. Je kan er samen volksspelen uitproberen en de mooiste tafeldecoratie maken, die zelfs een plekje zou verdienen op de tafel van burgemeester Lippens!

Draaiorgel 'Concertina' zorgt met zijn 87 pijpen, grote trom en kleurrijke front voor muziek die je voelt in hart en ziel.

Breng je eigen dekentje en lunchpakket mee. Drinkjes zijn verkrijgbaar aan het pop-upcafé De Zoeten Inval van heemkring Ercus.

Praktisch: Lindenplaats 7, 9180 Moerbeke

Doorlopend van 11.00 tot 14.00 uur

Reserveren niet nodig

Meer info: Infopunt Toerisme, via toerisme@lokeren.be of 09 235 31 05

MOERBEKE

UNIEKE BLIK OP KASTEELDOMEIN VAN GEETERUYEN – 'T MEERSDAEL

Organisator: Stad Lokeren

Wie in de regio woont, kent ongetwijfeld wel feestlocatie 't Meersdael. Maar wist je dat deze meersen oorspronkelijk een buitenverblijf waren van de Lokerse burgemeester Van Landeghem? Hij bouwde hier in 1870 chalet 'Les Etangs' (De Vijvers). In 1900 erfde het echtpaar Dr. Maurice Van Geeteruyen-Van Brussel het domein. Zij lieten op de plek van het chalet het huidige kasteel bouwen. Na een periode van verval werden het kasteel, de vijvers en het park gerenoveerd aan het einde van de vorige eeuw.

Het domein is normaal gezien enkel toegankelijk voor de gebruikers van de feestzaal, het is geen openbaar park. Tijdens Open Monumentendag krijg je een unieke kans om deze locatie te bezoeken met gids! Er wordt bovendien een gratis brochure aangeboden, die een beknopt beeld schetst van de boeiende geschiedenis van het kasteel, het domein en zijn bewoners.

Praktisch: 🚶 Eksaardsedam 46-48, 9180 Moerbeke
Gidsbeurt om 9.30 en 11.00 uur, rondleiding duurt 50 minuten
Max. 25 deelnemers
Reserveren via toerismelokeren.recreatex.be
Contactpersoon: toerisme@lokeren.be
Meer info: Infopunt Toerisme, via toerisme@lokeren.be of 09 235 31 05

SINT-GILLIS-WAAS

150 JAAR SINT-EGIDIUSKERK

Organisator: Gemeente Sint-Gillis-Waas in samenwerking met Heemkundige Kring De Kluize, de kerkraad, de gemeentelijke cultuurraad en Erfpunt

In het najaar van 1873 werd de eerste steen gelegd van de Sint-Egidiuskerk. Voor Open Monumentendag verzamelde Erfpunt een aantal bodenvondsten uit Sint-Gillis-Waas die inzicht geven in de vroegste geschiedenis van de gemeente. Het gemeentearchief vulde het geschiedkundig overzicht aan met een grote geïllustreerde tijdlijn van 1105 tot 1950. Daarnaast wordt een aantal unieke archiefstukken tentoongesteld. De bouw van de kerk vormt een belangrijk hoofdstuk, maar ook andere noemenswaardige momenten uit de geschiedenis van de parochie en de gemeente komen aan bod.

Verder kunnen bezoekers kunstwerken bewonderen van lokale kunstenaars die zich lieten inspireren door de kerk. Tot slot tonen de verantwoordelijken van de kerk met trots hun waardevolle kerkschatten en kazuifels. In het naburige Oud-Vrederecht loopt gelijktijdig een gelegenheidstentoonstelling van de Heemkundige Kring De Kluize rond bijbels en kerkboeken.

Praktisch: 🚶 Kerkstraat, 9170 Sint-Gillis-Waas
11.00 tot 18.00 uur
Reserveren niet nodig
Contactpersoon: Maya Trienpont
Meer info: Dienst Cultuur

SINT-NIKLAAS

DE KLASSIEKERS

Organisator: Stad Sint-Niklaas

De Witte Molen: onze enthousiaste molenaars geven uitleg en demonstraties.

Pijp- en tabaksmuseum: sigarenmakers beginnen op Open Monumentendag met de renovatie van de grootste sigaar ter wereld, speciaal op deze dag in een soort van 'open-atelier'.

Sint-Nicolaaskerk: naar goede gewoonte kan je op Open Monumentendag terecht in de kerk en ook in de schatkamer, waar binnenkort twee religieuze schatten opgenomen zullen worden op de Vlaamse topstukkenlijst.

Onze-Lieve-Vrouwkerk: rondleidingen met gids, onder voorbehoud.

Praktisch: Zie alle info op de website
Reserveren niet nodig
Meer info: cultuur@sint-niklaas.be,
www.ontdeksintniklaas.be/nl/open-monumentendag-2023

SINT-NIKLAAS

SINT-NIKLAAS TROTSE GASTSTAD

Organisator: Stad Sint-Niklaas

Sint-Niklaas is dit jaar gaststad van Open Monumentendag en dat is niet toevallig. De stad is in 2023 voorzitter van het IGP, het Intergemeentelijk Project Land van Reynaert, en heeft 2023 uitgeroepen tot het Reynaertjaar. Er worden het hele jaar door activiteiten georganiseerd gelinkt aan het verhaal van de Wase vos.

Het hoogtepunt wordt het openluchtspektakel *R de musical*, die in première gaat in het weekend van Open Monumentendag en het weekend erna ook nog loopt. De musical is een hedendaagse interpretatie van het oude volksverhaal, gebracht door ruim zeventig acteurs/actrices op de historische en industriële site van Scheerders-Van Kerchove, kortweg SVK. Een verrassende combinatie van onroerend, immaterieel en cultureel erfgoed en tevens een mooie link met het thema van Open Monumentendag.

Praktisch: 🦿🗺️ De SVK-site is vlot bereikbaar via de Langhalsbeekstraat 3, Sint-Niklaas. Geschikt voor toeschouwers vanaf 12 jaar

Reserveren via ticketverkoop: www.rdemusical.be

Meer info: www.ontdeksintniklaas.be/nl/het-voetspoor-van-reynaert-een-jaar-vol-verrassingen-0
www.rdemusical.be

THE SCIENCE LAB: UNIEKE KANS TOT DEELNAME VOOR FAMILIES

Organisator: Erfpunt en Stad Sint-Niklaas

Families kunnen uitzonderlijk deelnemen aan het educatieve atelier "The Science Lab - Waar wetenschap en archeologie elkaar de hand geven". Dit toont aan de hand van echte cases uit het onroerenderfgoeddepot Waasland welke biologische of chemische processen de oorzaak zijn van de degeneratie van archeologica. We volgen de conservator vanuit het depot naar het atelier en ondersteunen wetenschappers in hun onderzoek. De jongeren en hun ouders kruipen in de huid van de conservator en onderzoeker en kunnen wetenschappelijk onderzoek op archeologische vondsten uitvoeren en kwetsbare archeologische vondsten te behandelen. Ook houten beschotplaatjes van de kerk uit Belsele, die vandaag te bezoeken is, komen aan bod en kunnen onderzocht worden.

Praktisch: 🦿🗺️ SteM, Zwijgershoek 14, 9100 Sint-Niklaas. Van 13u30 tot 16u30, reserveren verplicht. Dit educatieve atelier kan gevolgd worden door jongeren uit 4de, 5de en 6de jaar van het secundair onderwijs en hun ouders.

Reserveren via academie@erfpunt.be.

In totaal kunnen 15 personen dit atelier volgen.

Contactpersoon: Anniek Elegheert, 0498413248

Meer info: www.erfpuntacademie.be

SINT-NIKLAAS

EXCLUSIEF BEZOEK AAN HET STADSARCHIEF EN DE BEIAARDKAMER

Organisator: Stad Sint-Niklaas

Je kan in het stadhuis een spannend verkenningsparcours afleggen langs de toeristische dienst in de nieuwe vleugel, de recent gerestaureerde delen van het neogotische stadhuis, het stadsarchief met de hangende depots, de receptiezaal met een uniek zicht op de Grote Markt, en natuurlijk ook de bekende historische zalen (Vredeszaal, gemeenteraadszaal, trouwen ontvangstzaal) en het kabinet van de burgemeester, waar gidsen boeiende verhalen vertellen.

Het stadsarchief toont oude plannen van het stadhuis en neemt je mee in de archiefdepots. In de studiezaal van het archief wordt een film vertoond over de bouw van de nieuwe stadhuisvleugel.

Je kan de twee beiaardiers live aan het werk zien tijdens een exclusief bezoek aan de beiaardkamer. Er is tevens een uniek samenspel van de beiaard met trompettisten van d'Academie Podium. Hou de website in het oog voor het hoe en wanneer.

Praktisch: 🦿 Grote markt 1, Sint-Niklaas. Vrij bezoek van 10.00 uur tot 18.00 uur. Bezoek beiaardkamer: max. 20 deelnemers per half uur. De zolder met beiaardkamer is niet rolstoeltoegankelijk. Er is ook geen lift tot daar, je moet dus trappen kunnen doen (twee verdiepingen).

Reserveren niet nodig Hou wel rekening met wachttijden voor de beiaardkamer.

Meer info: cultuur@sint-niklaas.be, www.ontdeksintniklaas.be/nl/open-monumentendag-2023 (afbeelding zie cover)

SINT-NIKLAAS

ONTDEK IN PREVIEW HET NIEUWE MUSEUM IN HET GERENOVEERDE HUIS JANSSENS

Organisator: Stad Sint-Niklaas en Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas (KOKW)

De imposante gevel van Huis Janssens domineert vandaag nog steeds de Zamanstraat en doet dromen van een rijk verleden. Het nieuwe curiositeitenmuseum in dit prachtige gebouw kreeg de gepaste naam 'Curiosum - een huis vol herinnering'. In deze

editie van Open Monumentendag ontdek je een preview van de gloednieuwe museale invulling die een mooie prelude vormt op een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis van het huis. Met een sterke scenografie die de architectuur van het huis respecteert, heldere en toegankelijke geschiedschrijving en welgemikte multimediale producties wordt de geest van Huis Janssens in de 21ste eeuw getild. Aan de overkant van de museumtuin (Tentoonstellingszaal Zwijgershoek) kan je – uitzonderlijk gratis – mee onderduiken in Burcht Malpertuus, een realisatie van het cultuurcentrum en Karen Oger. (Afbeelding zie cover.)

Praktisch: ♿ Zamanstraat 49, 9100 Sint-Niklaas. Van 10.00 uur tot 18.00 uur. Alle info op de website. Het museum is rolstoeltoegankelijk via de zijkant van het gebouw. Graag bij reservatie een seintje zodat wij in extra begeleiding kunnen voorzien.

Reserveren via www.museasintniklaas.be

Meer info: cultuur@sint-niklaas.be, www.ontdeksintniklaas.be/nl/open-monumentendag-2023

SINT-NIKLAAS

LEVEND LICHT IN DE CHRISTUS KONINGKERK

Organisator: Stad Sint-Niklaas

De Christus Koningkerk is een driebeukige, modernistische kerk die in 1938 in kwartsbeton opgetrokken is door aannemer Ghisleen Wymeersch, naar een ontwerp van ingenieur-architect Raphael Verwilghen. De kerk werd in 2002 beschermd als 'de eerste en enige, volledig in zichtbaar (kwarts)beton opgetrokken kerk uit het interbellum in Vlaanderen'.

Heel opvallend zijn de veertien glasramen van Staf Pyl aan de oost- en westzijde van de kerk. Het zonlicht dat erdoor schijnt, werpt kleurige taferelen op de steunribben in beton.

In de afgelopen expo in het SteM naar aanleiding van de honderdste geboortedag van Staf Pyl kon je reeds enkele foto's, schetsen en originele plannen zien van deze glaskunstrealisatie. Tijdens Open Monumentendag kan je ze live gaan aanschouwen en zetten we de rest van Staf Pyls werk ook nog eens in de kijker.

Praktisch: ♿ Heistraat 210 9100 Sint-Niklaas
Vrij bezoek van 10.00 uur tot 18.00 uur Ja, op aanvraag via cultuur@sint-niklaas.be te ten laatste op 08-09-23

Reserveren niet nodig

Contactpersoon: cultuur@sint-niklaas.be, www.ontdeksintniklaas.be/nl/open-monumentendag-2023

SINT-NIKLAAS

DE WESTERBUURT HERLEEFT

Organisator: Stad Sint-Niklaas, Sint-Genesius, Belcanto

In de Westerbuurt (Kroonmolenwijk) maken we kennis met enkele boeiende plekken. Het buurthuis Herleving op het Westerplein bestaat bijna tien jaar en zet alvast de deuren en vensters wijd open en zorgt voor een gezellig buitenterras. Van daar kan je een korte wandeling maken naar de langste legale graffitimuur van ons land (2012).

Op de terreinen van SVK kregen de twee lokale toneelgroepen Sint-Genesius en Belcanto een nieuwe stek met een grote repetitieruimte, stockage- en depotruimte voor decors en kostuums, en een ruime foyer. Uitzonderlijk worden ze opengesteld voor het grote publiek.

Een eindje verderop vinden we het atelier van Elise Eraerts en Roberto Aparicio Ronda, waar al maandenlang naarstig klei gekneed en gebakken wordt voor het Project '33 in de Spoorweglaan (50 jaar spoorwegpijlers). Wie wil, mag zijn handen even vuil maken.

Neem ook de tijd om langs de Aerschotstraat, de Westerstraat en de Kasteelstraat te wandelen en er de waardevolle panden te ontdekken.

Praktisch: ♿ Vrij bezoek van 10.00 uur tot 18.00 uur
Parcours te zien op de website

Reserveren niet nodig

Meer info: cultuur@sint-niklaas.be, www.ontdeksintniklaas.be/nl/open-monumentendag-2023

SINT-NIKLAAS

ONZE-LIEVE-VROUW-PRESENTATIE STELT ZIJN DEUREN OPEN

Organisator: Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie

Op Open Monumentendag 2023 krijg je een volledige inkijk in deze bijna tweehonderd jaar jonge school (1830), die haar oorsprong vindt in een meisjesschool in de Kokkelbeekstraat. Reeds in 1833 verhuisde ze naar de Plezantstraat, waar een nieuwe kloostergemeenschap (congregatie Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie) gesticht was. De school breidde van daaruit stelselmatig uit tot een complex geheel van verschillende vleugels uit verschillende periodes rond rechthoekige binnenkoeren.

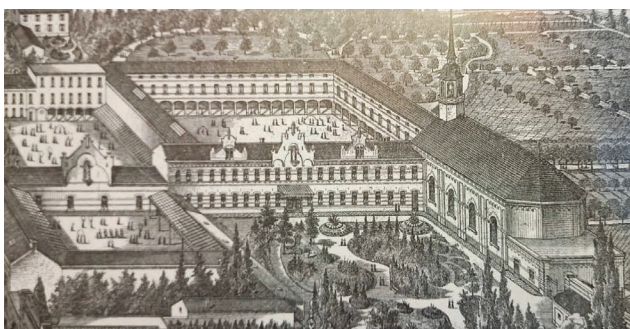
Je kan de schoolsite betreden via het neoclassicistische gebouw (1873) – het vroegere externaat (nu basisschool) – in de Hofstraat 126, ter hoogte van het Onze-Lieve-Vrouwbeeld (Frans Van Havermaet), dat oorspronkelijk boven de vroegere hoofdingang in de Plezantstraat stond. Dit beeld is een variant van het vergulde torenbeeld Maria Vergult (1896) van de Onze-Lieve-Vrouwekerk dat door dezelfde kunstenaar is ontworpen.

De vroegere kloostertuin werd in 2023 heraangelegd en is nu een mooie speelplaats. Verder zijn er nog het vroegere klooster en een prima bewaarde neo-romaanse kerk/kapel (+/- 1850).

Praktisch: Praktisch: Hofstraat 126, 9100 Sint-Niklaas
Vrij bezoek van 10.00 uur tot 18.00 uur

Reserveren niet nodig

Meer info: cultuur@sint-niklaas.be, www.ontdeksintniklaas.be/nl/open-monumentendag-2023

SINT-NIKLAAS BELSELE

EXCLUSIEF BEZOEK AAN DE KERKTOREN EN DE KAPEL OP HET KASTEELDOMEIN

Organisator: Stad Sint-Niklaas, De Raaklijn en De Klappers

In Belsele kan je een exclusief bezoek brengen aan het houten tongewelf en de toren van de Sint-Andreas- en Ghislenuskerk. Opgelet: daarvoor moet je inschrijven (zie link onderaan). De toren is moeilijk toegankelijk; je moet goede schoenen aanhebben, 12+ zijn en je mag geen claustrofobie of hoogtevrees hebben. Je kan de kerk beneden wel vrij bezoeken.

Er is ook een gegidst parcours doorheen het centrum, met start aan het gemeentehuis (met glasraam van Staf Pyl) en door het kasteeldomein (Hof van Belsele). Daar wordt de kapel opengesteld.

Het volledige parcours (uitgezonderd torenbezoek) kan gemakkelijk 2 uur duren. Je kunt ook aparte stukken bezoeken.

Het park is afgesloten tussen 12.00 en 13.00 uur. Vrij bezoek in de kerk is dan ook niet mogelijk.

Praktisch: +12 Gemeentehuis Belsele, Belseledorp 76, 9111 Sint-Niklaas. Van 10.00 uur tot 18.00 uur

Reserveren verplicht voor het torenbezoek via www.ontdeksintniklaas.be/nl/open-monumentendag-2023

Meer info: cultuur@sint-niklaas.be, www.ontdeksintniklaas.be/nl/open-monumentendag-2023

STEKENE

HISTORISCH STEKENE, DE FILM

Organisator: Heemkundige Kring d'Euzie i.s.m. gemeentebestuur Stekene

Na een boek, drie gegidste wandelingen en een nog steeds te bezoeken tentoonstelling met Historisch Stekene als onderwerp, stellen wij op zaterdag 9 september 2023 ter gelegenheid van Open Monumentendag Historisch Stekene, de film voor, een bonte verzameling van diverse onderwerpen die de rijke geschiedenis van de vijf parochies binnen de Stekense leefgemeenschap opnieuw in de kijker plaatsen.

Praktisch: +6 OC De Statie, Spoorwegwegel 1, 9190 Stekene. Zaterdag 9 september 2023, 20.00 uur. Max. 100 deelnemers.

Reserveren via cultuur@stekene.be of 03 790 03 72
Vóór woensdag 6 september 2023.

Meer info: Annick De Wilde, www.stekene.be, www.deuzie.be

Tentoonstelling en d'EUZIE wandelingen

Historisch Stekene
DE FILM
Gratis voorstelling zaterdag 9 september om 20 uur
OC de Statie
Reservatie: Cultuur@Stekene.be

Tentoonstelling gratis toegankelijk van 19 maart 2023 tot 29 februari 2024

Elke zondagmorgen van 10 tot 12 uur, en elke donderdag van 13.30 tot 17 uur

info www.deuzie.be

Heemkundig Museum OC de Statie, Spoorwegwegel 1 Stekene

TEMSE

VAN SCHEEPSWERF TOT SKYLINE: EEN ERFGOEDWANDELING DOOR HET MARITIEME VERLEDEN VAN TEMSE EN DE BOELWERF

Organisator: Op Stoapel vzw i.s.m. gemeente Temse

Met hart en ziel zetten ex-Boelwerfwerknemers en Temsenaars zich in om de torenkraan langs de Schelde in Temse te bewaren als laatste overblijfsel van het rijke scheepsbouwverleden van de gemeente. Met een crowdfundingactie via Herita hoopt men de kraan in al zijn glorie te kunnen restaureren. Op Open Monumentendag staan niet alleen de kraan en de crowdfunding in de kijker, maar krijg je ook informatie over de geschiedenis van de Boelwerf. Bestuursleden van erfgoedvereniging Op Stoapel vzw zullen postvatten bij zeven ankerpunten verspreid over de voormalige site van de scheepswerf. Zij vertellen over de kraan, het bouwen en te water laten van schepen, de beroepen en werkzaamheden, de arbeiders en bazen en de verdwenen gebouwen. Starten doe je bij voorkeur aan de kraan op het dijkpad (ter hoogte van taverne De Zaatman), waar je een routeplannetje voor de wandeling (1,4 km) kan verkrijgen.

Praktisch: 🦿🦽 Kraan, dijkpad ter hoogte van Georges Van Dammeplein, 9140 Temse. Doorlopend van 10.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 17.00 uur. Wandeling op eigen houtje langs 7 ankerpunten en de kraan. Aan elk punt geeft een medewerker van Op Stoapel uitleg. Totale lengte wandeling: 1,4 km. De meeste ankerpunten zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Elk ankerpunt bevat een spelelement voor kinderen.

Reserveren niet nodig

Contactpersoon: Eddy Van Grevelinge (voorzitter Op Stoapel vzw), eddy.van.grevelinge@skynet.be of 0473 47 60 50

Meer info: www.temse.be of www.opstoapel.org

TEMSE

BEZOEK EN RONDLEIDING BEIAARD

Organisator: Lokaal bestuur Temse

In de klokkenkamer van het belfort van het gemeentehuis hangen in totaal 40 klokken. Alle klokken samen wegen 3 ton. De grote basklok weegt 500 kg, het kleinste klokje 20 kg. Er is ook een automatisch spel aanwezig dat om het kwartier een muziekstukje laat horen. Het mechanisme is computergestuurd en de liedjes worden aangepast aan het seizoen of de tijdsperiode. Op zondag 10 september neemt beiaardier Joannes Thuy je mee tot boven in de toren van het gemeentehuis. Tijdens deze rondleiding komen de verschillende aspecten van dit monumentale instrument aan bod, van de ontstaansgeschiedenis tot het klokkengieten. Uiteraard zal hij de beiaard ook live bespelen.

Praktisch: 🦿 Gemeentehuis Temse, Markt 1, Temse 14.30 uur, rondleiding duurt 1.20 uur

Reserveren via beiaard@temse.be

Meer info: Joannes Thuy, beiaard@temse.be, www.temse.be

WAASMUNSTER

HIEP HIEP MIRA

Organisator: Gemeente Waasmunster en Hamme

De Mirabrug verbindt Waasmunster en Hamme met elkaar en is het knooppunt voor vele fiets- en wandelroutes in de regio. Er hangt ook een hele geschiedenis rond de brug. Eerst was ze van hout, daarna werd ze verstevigd met staal en gebruikt als tramlijn. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd een deel van de brug opgeblazen om ervoor te zorgen dat de Duitse bezetters geen doorgang hadden. In de jaren zeventig kwam ze in beeld in de 'pikante' film De teloorgang van de waterhoek met Willeke Van Ammelrooy en Jan Declair. Sinds 1991 is dit knappe 'staaltje' architectuur erkend als beschermd monument.

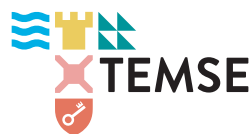
Tijdens Hiep Hiep Mira vieren we het twintigjarige jubileum van de renovatie van 'onze' Mirabrug met allerlei activiteiten op en rond de brug, zoals straatanimatie, een tijdelijke expo, gegidste wandelingen in de prachtige omliggende natuur, boottochten, een reuzenstoet, een zomerbar en een foodmarket met lokale streekproducten en ander lekkers.

Praktisch: Mirabrug, Koolputten, 9250 Waasmunster. 10.00 tot 17.00 uur. Kom zoveel mogelijk te voet of met de fiets.

Reserveren enkel voor de vertelwandeling en boottochten.

Meer info: www.waasmunster.be/hiephiepmira

Deze brochure is een samenwerking tussen Erfpunt, Erfpunt Academie en de verschillende deelnemende Wase gemeenten.
Verantwoordelijke uitgever: Inge Baetens, Regentiestraat 63, 9100 Sint-Niklaas
Coördinatie: Marie De Meulemeester en Anniek Elegheert
Eindredactie: Annemiek Seeuws
Vormgeving: Marie Vandevoorde

Met medewerking van: Stephan Delaruelle, Nele Van der Meiren en alle Wase gemeenten.
Coverbeeld: Hanne Jacobs

Erfpunt | www.erfpunt.be | Regentiestraat 63, 9100 Sint-Niklaas | T +32 (0)3 778 20 50

